

SLOVENSKÝ NÁRODNÝ ARCHÍV BRATISLAVA

**TAJOMNÍK ÚSTREDNÉHO VÝBORU KSS
JOZEF KRÍŽ**

1952 – 1959, 1961, 1962

Čiastkový inventár

Ján Hučko

Bratislava 2007

Úvod

Jozef Kríž sa narodil v obci Fintice, na východnom Slovensku v okrese Prešov 26. januára 1917 rodičom Petrovi a Anne rodenej Dragonovej. Otec pracoval ako lesník, deputátnik. V období rokov 1923 – 1928 navštevoval v rodných Finticiach ľudovú školu. Po jej ukončení pokračoval v rokoch 1928 – 1936 v štúdiu na reálnom gymnáziu v Prešove. Po jeho ukončení začal v Prahe študovať na Fakulte stavebného inžinierstva Českého vysokého učení technického. V dôsledku uzatvorenia vysokých škôl nemeckými úradmi, odišiel na jeseň 1939 naspäť na Slovensko.

V období od 10. marca 1940 do 1. júna 1940 pracoval ako technický úradník Štátnej stavebnej správy pre reguláciu rieky Váh v Trenčíne. Neskôr od 1. septembra 1942 pôsobil opäť ako technický úradník pri výstavbe vodného diela na Orave a od 1. októbra 1946 v Dubnici nad Váhom. Po tomto období sa Jozef Kríž pokúsil dokončiť svoje vysokoškolské štúdium, no k 1. aprílu 1948 z neho definitívne odišiel. Na krátke obdobie, do 1. septembra 1948 sa vrátil k svojej pôvodnej profesii technického úradníka a pôsobil v Novom meste nad Váhom.

Do strany vstúpil po oslobodení 1. mája 1945. Od 1. októbra 1948 začal pracovať v aparáte oblastného výboru KSS v Trenčíne. Od roku 1949 pôsobil ako vedúci oddelenia priemyslu na krajskom výbore KSS v Žiline. Neskôr sa stal zástupcom vedúceho krajského tajomníka KSS. V tejto funkcii pôsobil do konca roku 1951. Zároveň absolvoval štúdium na Ústrednej politickej škole KSČ v Prahe. V období od 1. januára do 30. novembra 1952 pôsobil vo funkcii námestníka povereníka na Povereníctve obchodu. Od 1. decembra 1952 nastúpil do aparátu Ústredného výboru KSS ako vedúci oddelenia priemyslu a stavebníctva.¹

Na začiatku roku 1953, na schôdzi predsedníctva ÚV KSS dňa 28. februára bol Jozef Kríž poverený vedením agendy nasledujúcich oddelení: oddelenia ťažkého

¹ MV SR – SNA Bratislava, Fond ÚV KSS, arch. šk. č. 837, zasadnutie P ÚV KSS, 18. 5. 1953; MV SR – SNA Bratislava, Fond ÚV KSS – osobné spisy pracovníkov ÚV KSS – Jozef Kríž, arch. šk. č. 35; PEŠEK, J.: Centrum moci Aparát Ústredného výboru Komunistickej strany Slovenska 1948 – 1989. Bratislava 2006. s. 66.

priemyslu, oddelenia ľahkého a stavebného priemyslu, oddelenia dopravy a spojov a oddelenia plánovania, obchodu a financií. Pôvodne existovalo len jedno samostatné oddelenie priemyslu a stavebníctva ÚV KSS, ktoré sa na tomto zasadnutí na návrh Pavla Davida rozdelilo na oddelenie ľažkého priemyslu a oddelenie ľahkého a stavebného priemyslu.²

Formálne bol Jozef Kríž do funkcie tajomníka ÚV KSS zvolený v neskoršom období na X. zjazde KSS v dňoch 13. – 15. júna 1953. Zároveň tu bol zvolený do voleného orgánu ÚV KSS, do jeho predsedníctva.³ Práve v predjazdovom období bol na zasadnutiach predsedníctva ÚV KSS poverovaný organizovaním vypracovania záväzkov k zjazdu KSS, najmä na úseku ľažkého priemyslu, ako aj zabezpečením razenia odznakov k X. zjazdu KSS Ministerstvom ľažkého priemyslu.⁴

Pravidelne na zasadnutiach volených orgánov ÚV KSS referoval o výsledkoch prieskumu vykonanej politickej práce v jednotlivých krajoch, o práci základných organizácií KSS na železničiach, v podnikoch v rudnom a uhoľnom baníctve, v projektových organizáciách a banských stavbách. Sledoval a referoval o plnení stanovených termínov a úloh v podnikoch, ktoré určila vláda. Spolurozhodoval a podieľal sa na konštituovaní a personálnom obsadzovaní krajských plánovacích komisií, pripravoval plány školení a ďalšieho zvyšovania odbornej kvalifikácie pracovníkov v priemyselnom sektore, obchode a službách. Riešil a koncipoval otázky rozvoja vtedajšieho socialistického súťaženia a príprav rôznych akcií. Funkcia tajomníka ÚV KSS mu umožňovala sledovať a následne hodnotiť politické pôsobenie a vplyv základných organizácií KSS v oblasti obchodu, spotrebného družstevníctva, medzi pracovníkmi v oblasti dopravy a služieb, prípadne na úseku miestneho hospodárstva.

Na zasadnutiach volených orgánov ÚV KSS Jozef Kríž podával podrobné správy týkajúce sa pripravovanej výstavby energetických diel a učilíšť Štátnych

² MV SR – SNA Bratislava, Fond ÚV KSS, arch. šk. č. 834, zasadnutie P ÚV KSS, 28. 2. 1953

³ MV SR – SNA Bratislava, Fond ÚV KSS, arch. šk. č. 35, A. Zjazdy, konferencie, A. III. X. zjazd KSS, 13. – 15. 6. 1953

⁴ MV SR – SNA Bratislava, Fond ÚV KSS, arch. šk. č. 837, zasadnutie P ÚV KSS, 18. 5. 1953

pracovných záloh. Informoval o zavedení novej mzdovej a platovej úpravy v slovenských baniach. Nová mzdová a platová úprava mala „správne odmeňovať podľa množstva a akosti práce, čo bol dôležitý predpoklad úspešného zabezpečovania rovnomerného plnenia plánu v našich baniach.“⁵

Dozeral ako ústredné inštitúcie a orgány v oblasti hospodárstva a priemyslu plnia uznesenia ohľadom hospodárskych otázok a opatrení prijatých Ústredným výborom KSČ. Odporúčal a navrhoval ľudí do riadiacich orgánov týchto ústredných inštitúcií; tajomník ÚV KSS Jozef Kríž v podstate schvaľoval všetky kádrové otázky na ústredných pozíciách na úseku stavebníctva, išlo napr. o pozície podnikových riaditeľov výrobných stavebných podnikov. Obdobné rozhodovacie právomoci mal aj v oblasti strojárnej výroby a baníctva.

Na základe uznesenia sekretariátu ÚV KSS na zasadnutí predsedníctva ÚV KSS dňa 8. augusta 1953 navrhol premenovať Škodove závody v Komárne na Závod prvej Gottwaldovej päťročnice národný podnik Komárno a Strojárne Kubra na Strojárne 9. mája národný podnik Kubra. „Toto pomenovanie povzbudí pracujúcich závodu do ešte mohutnejšieho pracovného úsilia pri plnení krásnych úloh, vytýčených nám našou rodnou stranou a vládou v poslednom roku Gottwaldovej päťročnice pri stavbe lodí pre nášho osloboditeľa a najvernejšieho spojenca Sovietsky sväz.“⁶

Do kompetencie tajomníka ÚV KSS Jozefa Kríža patrilo aj riešenie problematiky nábora pracovných síl pre hospodársku a priemyselnú sféru. Svoju pozornosť venoval najmä riešeniu tejto situácie v rudných baniach. S ústrednými hospodárskymi inštitúciami a úradmi sa podieľal na prípravách plánov národného hospodárstva. Svojich straníckych kolegov na zasadnutiach volených orgánov ÚV KSS informoval o situácii v zásobovaní obyvateľstva potravinami, o pripravenosti závodov a podnikov napr. v stavebníctve, alebo strojárnej výrobe na zložité zimné obdobie. Referoval o plnení pravidelných dodávok zo Sovietskeho zväzu najmä do podnikov

⁵ Bližšie o problematike pozri MV SR – SNA Bratislava, Fond ÚV KSS, arch. šk. č. 836, zasadnutie P ÚV KSS, 29. 4. 1953

⁶ MV SR – SNA Bratislava, Fond ÚV KSS, arch. šk. č. 843, zasadnutie P ÚV KSS, 8. 8. 1953

BEZ Bratislava, Kablo Bratislava, Komárňanské lodenice, Pohronské strojárne, Železiarne v Podbrezovej a iné.⁷

V druhej polovici roku 1953, na zasadnutí predsedníctva ÚV KSS dňa 21. septembra 1953 došlo k určitým zmenám v del'be práce medzi tajomníkmi ÚV KSS. Tajomník Jozef Kríž riadil a bol zodpovedný za VI. oddelenie obchodu, ľahkého a potravinárskeho priemyslu, VIII. oddelenie plánovania, strojárstva a hutí, X. oddelenie palív, energetiky a chemického priemyslu a XI. oddelenie stavebného priemyslu.⁸ Takáto del'ba práce medzi tajomníkmi sa uskutočnila aj začiatkom roku 1954, na zasadnutí predsedníctva ÚV KSS dňa 23. januára 1954. Riadenie a zodpovednosť za oddelenia ÚV KSS sa u Jozefa Kríža nezmenila.⁹

Aj naďalej referoval o kádrovej situácii, o školeniach a príprave kádrov pre politickú prácu v rudnom baníctve a geologickom prieskume, informoval o prevzatých metódach politickej práce zo Sovietskeho zväzu, spolurozhodoval o organizačných zmenách napr. na Povereníctve miestneho hospodárstva, Slovenskom štatistickom úrade a inde. Schvaľoval štruktúru systému rozhodovacích právomocí príslušných straníckych orgánov na jednotlivých úrovniach na úseku štátneho obchodu. Referoval o činnosti výskumných a vývojových ústavov v oblasti strojárstva.

Na zasadnutí predsedníctva ÚV KSS dňa 3. júla 1954 došlo na návrh I. tajomníka ÚV KSS Karola Bacílka k novej reorganizácii štruktúry oddelení ÚV KSS a del'by práce medzi tajomníkmi. V náplni práce tajomníka ÚV KSS Jozefa Kríža sa však nič podstatné nezmenilo. Oddelenia, ktoré riadil a za prácu, ktorých zodpovedal, boli tieto: oddelenie plánovania a financií, oddelenie palív a energetiky, oddelenie strojárstva, hutí a chémie a oddelenie stavebníctva a miestneho hospodárstva. K najbližším spolupracovníkom Jozefa Kríža patrili jednotliví vedúci oddelení; na čele oddelenia palív a energetiky stál Ján Peceň, oddelenie stavebníctva a miestneho hospodárstva

⁷ Bližšie o problematike pozri MV SR – SNA Bratislava, Fond ÚV KSS, arch. šk. č. 854, zasadnutie P ÚV KSS, 9. 1. 1954

⁸ MV SR – SNA Bratislava, Fond ÚV KSS, arch. šk. č. 847, zasadnutie P ÚV KSS, 21. 9. 1953

⁹ MV SR – SNA Bratislava, Fond ÚV KSS, arch. šk. č. 855, zasadnutie P ÚV KSS, 23. 1. 1954

viedol Ondrej Brázdovič. Pozície vedúcich zostávajúcich oddelení ostali zatiaľ neobsadené.¹⁰

Návrhy na novú systemizáciu oddelení sa na Ústrednom výbore KSS ešte niekoľkokrát opakovali. K najbližšej zmene došlo na zasadnutí predsedníctva ÚV KSS dňa 17. septembra 1954. Náplň práce a zodpovednosť zostali tajomníkovi Jozefovi Krížovi nezmenené. Do kompetencie oddelenia palív a energetiky však pribudol referát geológie a názov oddelenia znel oddelenie palív, energetiky a geológie ÚV KSS. Neobsadené pozície vedúcich oddelení obsadil Ján Harvát, ktorý viedol oddelenie plánovania a financií ÚV KSS a za oddelenie strojárstva, hutí a chémie ÚV KSS zodpovedal Vladimír Mičuda.¹¹ Na zasadnutí predsedníctva ÚV KSS dňa 18. októbra 1956 predložil tajomník Kríž návrh na zriadenie Povereníctva štátnej kontroly na čele ktorého by stál Ľudovít Benada. Povereníctvo štátnej kontroly začalo pracovať s účinnosťou od 1. januára 1957. Zároveň na tomto zasadnutí predložil informatívnu správu o prípravných prácach týkajúcich sa zriadenia Povereníctva miestnych palív a naftového priemyslu, na čelo ktorého navrhol Ing. Štefana Krčmárika.¹² Rovnako aj toto povereníctvo začalo svoju činnosť s účinnosťou od 1. januára 1957.¹³

Koncom roku 1956, na zasadnutí predsedníctva ÚV KSS dňa 28. decembra 1956 bol opäť predložený a schválený návrh I. tajomníka ÚV KSS Karola Bacílka na rozdelenie zodpovednosti za oddelenia ÚV KSS medzi tajomníkmi ÚV KSS. Návrh bol zdôvodnený vytvorením nového oddelenia masových organizácií ÚV KSS. Novovzniknuté oddelenie patrilo do kompetencie tajomníka ÚV KSS Jozefa Kríža. Riadil a zodpovedal za oddelenie masových organizácií, oddelenie plánovania a financií, oddelenie ťažkého priemyslu a oddelenie stavebníctva a miestneho

¹⁰ Bližšie o problematike pozri MV SR – SNA Bratislava, Fond ÚV KSS, arch. šk. č. 867, zasadnutie P ÚV KSS, 3. 7. 1954

¹¹ Bližšie o problematike pozri MV SR – SNA Bratislava, Fond ÚV KSS, arch. šk. č. 873, zasadnutie P ÚV KSS, 17. 9. 1954

¹² MV SR – SNA Bratislava, Fond ÚV KSS, arch. šk. č. 931, zasadnutie P ÚV KSS, 18. 10. 1956

¹³ RÁKOŠ, E., RUDOHRADSKÝ, Š.: Slovenské národné orgány 1943 – 1968. Bratislava 1973. s. 310, 424.

hospodárstva.¹⁴ Pracovná agenda tajomníka ÚV KSS Jozefa Kríža sa pridelením zodpovednosti za oddelenie masových organizácií rozrástla. V predchádzajúcom období bola agenda masových organizácií súčasťou oddelenia propagandy, agitácie a kultúry. Zodpovednosť za dianie v tejto oblasti dávala Jozefovi Krížovi v podstate neobmedzené možnosti v rozhodovaní najmä v personálnych otázkach. Navrhoval, schvaľoval a zdôvodňoval poskytovanie štátnych finančných príspevkov pre Ústredný výbor Slovenského národného frontu a spoločenské organizácie a politické strany (Strana slobody, Strana slovenskej obrody). Schvaľoval zloženie predsedníctva Ústredného výboru československých žien na Slovensku na čele s Irenou Ďurišovou a Lilou Hojčovou vo funkcii tajomníčky.¹⁵ Schvaľovanie osôb na čelných pozíciách sledujeme aj napr. pri orgánoch Slovenskej odborovej rady.¹⁶ Z hľadiska organizačno – politického bol poverovaný prípravou takých akcií ako napr. Medzinárodný deň žien, Deň baníkov a podobne. Pravidelne podával správy o problematike nábora pracovných síl najmä pre uhoľné bane, o výstavbe rozvodných energetických zariadení, o vývoji peňažného obehu.

Na zasadnutí predsedníctva ÚV KSS 3. mája 1959 predložil spolu s Pavlom Majlingom a Rudolfom Strechajom návrh na zriadenie Slovenskej plánovacej komisie, na čele ktorej by stál práve Pavol Majling.¹⁷ Tajomník ÚV KSS Jozef Kríž referoval a podával správy o pripravenosti vo výstavbe Východoslovenských železiarní, o zabezpečení úloh vo výstavbe infraštruktúry, analyzoval nedostatky v bytovom hospodárstve pri pridelovaní bytov nielen v hlavnom meste, ale aj v krajských a okresných mestách. Zaoberal sa prácou príslušných bytových komisií, problematikou

¹⁴ MV SR – SNA Bratislava, Fond ÚV KSS, arch. šk. č. 936, zasadnutie P ÚV KSS, 28. 12. 1956

¹⁵ MV SR – SNA Bratislava, Fond ÚV KSS, arch. šk. č. 941, zasadnutie P ÚV KSS, 13. 2. 1957

¹⁶ Bližšie o zložení predsedníctva Slovenskej odborovej rady a návrhu prejavu delegácie ÚV KSS na Slovenskej všeodborovej konferencii pozri MV SR – SNA Bratislava, Fond ÚV KSS, arch. šk. č. 938, zasadnutie P ÚV KSS, 11. 1. 1957

¹⁷ MV SR – SNA Bratislava, Fond ÚV KSS, arch. šk. č. 1007, zasadnutie P ÚV KSS, 3. 5. 1959

určovania výšky nájomného v bytoch rôznych kategórií a celkovou údržbou bytového fondu na Slovensku.¹⁸

V tomto období sa Jozef Kríž spolupodieľal na vypracovaní návrhu smerníc tretieho päťročného plánu rozvoja hospodárstva na Slovensku v rokoch 1961 – 1965. Predkladal vykonané analýzy robotníckych mzdových sústav, ako aj v spolupráci najmä s Povereníctvom financií návrh finančného rozpočtu pre Slovensko.¹⁹ Na začiatku roku 1960, na zasadnutí predsedníctva ÚV KSS dňa 3. januára referoval o výstavbe prvej etapy ropovodu na našom území.²⁰ Aj naďalej informoval na zasadnutiach volených orgánov ÚV KSS o rozmiestňovaní nových riadiacich a vedúcich pracovníkov v úradoch a inštitúciách v rezorte stavebníctva, vodného hospodárstva, financií, ale aj cestovného ruchu (Čedok na Slovensku). Na poslednom zasadnutí predsedníctva ÚV KSS v roku 1960 dňa 31. decembra predniesol návrh na usporiadanie slovenských orgánov spotrebných družstiev, ktorý spočíval vo vytvorení Slovenského výboru spotrebných družstiev na čele s predsedom Ing. Jánom Marčekom.²¹

V dôsledku intenzívneho rastu priemyselnej výroby a najmä investícií do metalurgického priemyslu sa začiatkom 60-tych rokov dostala do popredia aj otázka problematiky znečisťovania životného prostredia. Aj problematika tejto agendy, konkrétne v súvislosti s výstavbou niklovej huty v Sereďi sa dostala do kompetencie tajomníka ÚV KSS Jozefa Kríža.²²

Vo svojich vystúpeniach informoval o otázkach pridruženej výroby v niektorých jednotných roľníckych družstvách a štátnych majetkoch, o predbežných výsledkoch hektárových výnosov obilovín, o celkovej pripravenosti a zabezpečení jesenných, poľných prác, o problematike zásobovania obyvateľstva spotrebným tovarom, palivami

¹⁸ Bližšie o problematike pozri MV SR – SNA, Fond ÚV KSS, arch. šk. č. 1013, zasadnutie P ÚV KSS, 31. 7. 1959

¹⁹ MV SR – SNA Bratislava, Fond ÚV KSS, arch. šk. č. 1019, zasadnutie P ÚV KSS, 20. 11. 1959

²⁰ Bližšie o problematike pozri MV SR – SNA, Fond ÚV KSS, arch. šk. č. 1024, zasadnutie P ÚV KSS, 3. 1. 1960

²¹ MV SR – SNA Bratislava, Fond ÚV KSS, arch. šk. č. 1046, zasadnutie P ÚV KSS, 31. 12. 1960

²² Bližšie o problematike pozri MV SR – SNA Bratislava, Fond ÚV KSS, arch. šk. č. 1059, zasadnutie P ÚV KSS, 3. 6. 1961

a pohonnými hmotami, ale aj zeleninou a ovocím. Zo svojej pozície sledoval proces zabezpečovania vzdelávania kvalifikovaných robotníckych kádrov pre podniky a závody najmä na úsekoch hutníctva, chémie, strojárstva, palív a spotrebného priemyslu.

Ako sme už spomenuli nezaoberal sa len v spolupráci s ostatnými inštitúciami prípravou finančného rozpočtového plánu pre Slovensko, ale aj prípravou rozpočtu a hospodárenia KSS.

Na zasadnutí predsedníctva ÚV KSS dňa 20. decembra 1963 predložil návrh na ustanovenie Poľnohospodárskej komisie ÚV KSS, ktorej „hlavným poslaním je pomáhať ÚV KSČ a ÚV KSS presadzovať plnenie uznesení XII. zjazdu KSČ a KSS.“²³ Na prvom zasadnutí predsedníctva ÚV KSS v roku 1964, dňa 3. januára bol predložený a schválený jeho návrh na zloženie Poľnohospodárskej komisie ÚV KSS. Sám tajomník Kríž bol vo funkcii predsedu, členovia boli Jozef Baláž, Koloman Boďa, Michal Chudík a Alojz Vojáček. Do funkcie tajomníka bol zvolený Gustáv Kováč.²⁴ Tajomník ÚV KSS Jozef Kríž sa síce pravidelne zúčastňoval zasadnutí najvyšších straníckych orgánov, ale jeho postavenie a celkové pôsobenie v straníckom aparáte ÚV KSS slablo. Súviselo to s odvolaním Karola Bacílka z funkcie I. tajomníka ÚV KSS a člena predsedníctva ÚV KSS a tajomníka ÚV KSS Pavla Davida na jar roku 1963. Obaja stranícki funkcionári patrili k realizátorom neľútostnej stalinskej politiky 50-tych rokov a niesli politickú, ale aj osobnú zodpovednosť za mnohé ľudské tragédie a spáchané bezprávie.

Na zasadnutí predsedníctva ÚV KSS 15. júna 1964 bol na návrh I. tajomníka ÚV KSS Alexandra Dubčeka odporučený do funkcie tajomníka ÚV KSS pre poľnohospodársky úsek Štefan Sádovský, ktorý bol vo funkcii tajomníka Západoslovenského KV KSS. Alexander Dubček šiel vo svojom návrhu personálnych zmien ďalej a navrhol personálne zmeny aj v zložení Poľnohospodárskej komisie ÚV KSS. Išlo v nich o uvoľnenie jej predsedu a zároveň člena Jozefa Kríža a druhého člena Michala Chudíka. Predsedníctvo ÚVKSS za nového predsedu schválilo Štefana

²³ Bližšie o problematike pozri MV SR – SNA Bratislava, Fond ÚV KSS, arch. šk. č. 1115, zasadnutie P ÚV KSS, 20. 12. 1963

²⁴ MV SR – SNA Bratislava, Fond ÚV KSS, arch. šk. č. 1117, zasadnutie P ÚV KSS, 3. 1. 1964

Sádovského a Michala Chudíka nahradil Ján Janík. Na tomto zasadnutí predsedníctva ÚV KSS bol Jozef Kríž ospravedlnený.²⁵ Mimoriadne zasadnutie predsedníctva ÚV KSS 17. júna 1964 malo len jeden bod programu. Predniesol ho Alexander Dubček a išlo v ňom o potvrdenie kádrových návrhov zmien v orgánoch Slovenskej národnej rady a aparáte Ústredného výboru KSS, ktoré boli prerokované 16. júna v predsedníctve ÚV KSČ. Uznesením z mimoriadneho zasadnutia ÚV KSS bolo navrhnuté plénu ÚV KSS uvoľniť Jozefa Kríža z funkcie tajomníka ÚV KSS a člena sekretariátu ÚV KSS v súvislosti s jeho navrhnutím do funkcie podpredsedu Slovenskej národnej rady. Štefan Sádovský bol ponechaný ako kádrová rezerva ÚV KSS a do funkcie tajomníka ÚV KSS pre poľnohospodárstvo bol navrhnutý Ján Janík. Ten bol zároveň navrhnutý za člena sekretariátu ÚV KSS a za kandidáta predsedníctva ÚV KSS.²⁶

Odchod Jozefa Kríža z aparátu ÚV KSS bol ku dňu 31. júl 1964. Od 1. augusta 1964 pôsobil vo funkcii podpredsedu Slovenskej národnej rady.²⁷ Do zjazdu KSS, ktorý sa konal v dňoch 12. – 14. mája 1966 ostal členom predsedníctva ÚV KSS. Počas výkonu funkcie podpredsedu Slovenskej národnej rady bol zároveň aj členom jej predsedníctva. Po januári 1968 bol Jozef Kríž ako stúpenec Antonína Novotného a prívrženec konzervatívneho krídla funkcie podpredsedu Slovenskej národnej rady zbavený.²⁸ V období rokov 1965 – 1969 bol vo funkcii podpredsedu S ÚV ZČSSP. Do roku 1973 pôsobil vo funkcii veľvyslanca v Nórsku. Do roku 1977, keď odišiel do dôchodku, formálne pôsobil ako pracovník Výskumného ústavu lekárskej bioniky v Bratislave.²⁹ V období rokov 1954 – 1971, s výnimkou, ktorú tvorilo obdobie od roku 1960 do roku 1964 bol poslancom Slovenskej národnej rady. V tomto období bol poslancom Národného zhromaždenia v Prahe.

²⁵ MV SR – SNA Bratislava, Fond ÚV KSS, arch. šk. č. 1131, zasadnutie P ÚV KSS, 15. 6. 1964

²⁶ MV SR – SNA Bratislava, Fond ÚV KSS, arch. šk. č. 1131, zasadnutie P ÚV KSS, 17. 6. 1964

²⁷ MV SR – SNA Bratislava, Fond ÚV KSS – osobné spisy pracovníkov ÚV KSS – Jozef Kríž, arch. šk. č. 35

²⁸ PEŠEK, J.: Centrum moci Aparát Ústredného výboru Komunistickej strany Slovenska 1948 – 1989. Bratislava 2006. s. 66.

²⁹ PEŠEK, J.: c. d., s. 66.

Jozef Kríž bol ženatý a s manželkou Valériou, rodenou Merešovou mal dcéru Tatianu.³⁰ Zomrel v Bratislave 11. októbra 1979.

Písomnosti vzniknuté z činnosti tajomníka ÚV KSS Jozefa Kríža sa dostali do Slovenského národného archívu v priebehu obdobia rokov 1990 – 1993 na základe ustanovenia § 3 odst. 3 písmeno b) ústavného zákona č. 460/1990 Zb. o prinavrátení majetku Komunistickej strany Česko – Slovenska ľudu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky spolu s ostatnými písomnosťami zaniknutého Ústredného výboru KSS. Písomnosti odovzdali zástupcovia Ústavu sociálnych a politických teórií (bývalý Ústav marxizmu – leninizmu ÚV KSS).

Rozsah písomností je nevelký, tvoria ho len tri archívne škatule. Časové rozpätie zasahuje obdobie rokov 1952 – 1959, 1961, 1962. Písomnosti sa prevzali do Slovenského národného archívu nespracované, len uložené v archívnych škatuliach, bez akejkoľvek evidenčnej pomôcky. Jazykom písomností je slovenčina, s výnimkou niekoľkých jednotlivín, ktoré sú v češtine. Ide napr. o rezolúciu z konania I. celoštátnej konferencie o automatizácii v Libliciach a územno – technickú štúdiu jadra ukrajinskej oblasti na východnom Slovensku.

Písomnosti sme usporiadali na základe vecného, obsahového členenia z dôrazom na prehľadnosť a výpovednú hodnotu pre bádateľov. Štruktúra usporiadania je nasledovná:

³⁰ MV SR – SNA Bratislava, Fond ÚV KSS – osobné spisy pracovníkov ÚV KSS – Jozef Kríž, arch. šk. č. 35

B. Volené orgány

B. IV. Písomnosti tajomníkov Ústredného výboru KSS

B. IV. V. Tajomník Ústredného výboru KSS Jozef Kríž 1952 – 1959, 1961, 1962

B. IV. V. 1. Komunistická strana Slovenska

B. IV. V. 2. Školstvo

B. IV. V. 3. Národné hospodárstvo

Automatizácia

Miestne hospodárstvo

Strojárske priemysel

Ťažobný priemysel

Vodné hospodárstvo

Rôzne

B. IV. V. 4. Odborové hnutie

Stavebný priemysel

Do časti **B. IV. V. 1.** sme zaradili prehľady pracovníkov a písomnosti približujúce organizačnú štruktúru oddelení Ústredného výboru KSS podliehajúcich tajomníkovi Krížovi. Uložené sú tu zápisy obsahujúce informácie o vykonanej kontrole uznesení orgánov ÚV KSS, prehľady plánov práce a úloh prerokované na zasadnutiach volených orgánov ÚV KSS, pracovné programy tajomníka Kríža. Zaradili sme sem aj zápis zo stranického aktívu majstrov Bratislavských elektrotechnických závodov, záznamy o pracovných rokovaníach tajomníka Kríža s akcentom na riešenie personálno – kádrových otázok. V tejto časti sa ešte nachádzajú vlastné, pracovné poznámky tajomníka Kríža, ktoré sú v rukopise a brožúra pod názvom Z histórie zjazdov a konferencií Komunistickej strany Československa a Komunistickej strany Slovenska vypracovaná Ústavom dejín KSS so zamietavým vyjadrením Karola Bacílka, I. tajomníka ÚV KSS k jej vydaniu.

V časti **B. IV. V. 2.** sa nachádza memorandum Vedeckej rady fakulty inžinierskeho stavebníctva Slovenskej vysokej školy technickej, ktoré na svojom zasadnutí dňa 26. apríla 1957 vyjadrilo svoj nesúhlas s premiestnením stavebných fakúlt z Bratislavy do Žiliny.

Časť **B. IV. V. 3.** sme rozdelili do skupín písomností Automatizácia, Miestne hospodárstvo, Strojárskeho priemysel, Ťažobný priemysel, Vodné hospodárstvo a Rôzne. V skupine Automatizácia sa nachádza rezolúcia I. celoštátnej konferencie o automatizácii, ktorá sa konala v Libliciach v dňoch 22. – 25. septembra 1953. Na príprave tejto konferencie sa podieľal Štátny plánovací úrad v Prahe v spolupráci s technickou sekciou Československej akadémie vied. Do skupiny Miestne hospodárstvo sme zaradili správu o výkone vládneho uznesenia zo dňa 4. a 8. júla 1952 o reorganizácii miestneho hospodárstva, zápisnicu z konania ustanovujúceho zjazdu Slovenského zväzu výrobných družstiev dňa 4. októbra 1953 v Bratislave a hodnotiacu správu zo študijnej cesty po ZSSR, ktorej sa zúčastnili zástupcovia Povereníctva

miestneho hospodárstva a odborov výstavby a plánovania krajských národných výborov. Do skupiny Strojárskeho priemysel sme zaradili situačnú správu o pracovnej činnosti v Komárňanských lodeniach a správu povereníka – predsedu Slovenského plánovacieho úradu Júliusa Bránika o problematike rozvoja strojárstva na Slovensku v druhej polovici roku 1953. V skupine Ťažobný priemysel sa nachádza záznam z besedy so sovietskym expertom na rudné bane Ijonom. Záznam je spracovaný tajomníkom ÚV KSS Krížom a jeho spolupracovníkmi Jánom Pecňom a Emilom Mišovským. V skupine Vodné hospodárstvo sa nachádzajú expertízy – odborné posudky sovietskych inžinierov Gomozova a Tejchmana týkajúce sa projektov vodných diel na riekach Váh a Hornád. Do tejto skupiny sme zaradili aj písomnosti z rokovania zástupcov rakúskych vodohospodárskych orgánov so slovenskou stranou ohľadom riešenia technicko – hospodárskych otázok na hraničných úsekoch riek Dunaj, Morava a Dyje. Skupina písomností Rôzne je pomerne rozsiahla. Nachádza sa v nej návrh referátu povereníka – predsedu Slovenského plánovacieho úradu Pavla Majlinga o plnení štátneho plánu v roku 1955, územno – technická štúdia jadra ukrajinskej oblasti (okresy Medzilaborce, Stropkov, Svidník) ohľadom dlhodobého štátneho plánovania vypracovaná Štátnym ústavom pre rajónové plánovanie v Prahe. Do tejto skupiny sme zaradili aj záznamy z poradí vedúcich oddelení a niektorých odborov podliehajúcich tajomníkovi Krížovi. Zachované sú len záznamy, bez prerokovaných materiálov. Ich časové ohraničenie tvorí obdobie 24. marec 1953 až 24. november 1959. Zaradili sme sem aj záznamy a materiály z poradí tajomníkov a vedúcich oddelení pre priemysel jednotlivých krajských výborov KSS, ktoré sa konali u tajomníka Kríža. Ich časové ohraničenie tvorí obdobie 11. marec 1953, 31. august 1953 a 11. marec 1957 až 22. január 1959. Uložili sme sem aj zachované písomnosti z dvoch zasadnutí Komisie pre hospodársky rozvoj Slovenska, ktoré boli zaslané tajomníkovi Krížovi. Zo zasadnutia dňa 6. apríla 1954 sa zachoval len záznam a zo zasadnutia dňa 26. apríla 1954 záznam a prerokovaný materiál. K tejto skupine písomností sme zaradili aj zachované záznamy a prerokované materiály Komisie Zboru povereníkov pre vypracovanie dlhohodobej koncepcie rozvoja hospodárstva na Slovensku, zasadnutí ktorých sa Jozef Kríž pravidelne zúčastňoval. Tieto písomnosti zachytávajú obdobie od 30. januára do 5. apríla 1957. Do tejto skupiny písomnosti sme zaradili aj písomnosti

týkajúce sa „šetrenia buržoáznonacionalistického názoru“ podpredsedu Slovenskej národnej rady a predsedu Komisie Zboru povereníkov pre novú organizáciu riadenia priemyslu na Slovensku Štefana Šebestu.³¹ Časové rozpätie je od apríla do konca roku 1957.

V časti **B. IV. V. 4.** sa nachádza skupina písomností Stavebný priemysel, ktorá pozostáva z delegačného listu tajomníka ÚV KSS Jozefa Kríža na III. slovenskú konferenciu odborového zväzu stavba v dňoch 7. – 9. decembra 1956 a správy o činnosti tohto zväzu.

Za inventárnu jednotku sme zvolili vecne príbuznú skupinu písomností, prípadne len jednotlivinu. Dôraz sme kládli na zachovanie chronologickej postupnosti.

Pri usporadúvaní vzhľadom na malý rozsah sme nevyradili žiaden dokument. Pokiaľ sa vyskytli pôvodné obaly, ponechali sme ich.

Súčasťou čiastkového inventára je zoznam použitých skratiek a značiek a registre – zemepisný, osobný a vecný. Číslo uvedené pri hesle v registroch označuje číslo inventárnej jednotky. Zvýraznené číslo na pravej strane inventárneho súpisu označuje číslo úložnej jednotky – archívnej škatule.

Rozsah písomnosti pochádzajúcich z činnosti tajomníka Ústredného výboru KSS Jozefa Kríža je síce nevelký, avšak svojou výpovednou hodnotou určite prispeje k rozšíreniu pramennej základne pre bádateľov zaoberajúcich sa novšími hospodársko – politickými dejinami Slovenska.

Pri žiadosti o poskytnutie archívnych dokumentov na štúdium a pri citácii je potrebné uviesť názov archívneho fondu – ÚV KSS, názov fondového oddelenia – B. Volené orgány, názov fondového pododdelenia – B. IV. V. Tajomník ÚV KSS Jozef Kríž a číslo inventárnej jednotky, prípadne archívnej škatule.

³¹ Bližšie o problematike pozri PEŠEK, J.: Centrum moci Aparát Ústredného výboru Komunistickej strany Slovenska 1948 – 1989. Bratislava 2006. s. 66.

Použité pramene a literatúra:

- MV SR – Slovenský národný archív Bratislava, Fond ÚV KSS – zasadnutia predsedníctva, 28. 2. 1953, arch. šk. č. 834; 29. 4. 1953, arch. šk. č. 836; 18. 5. 1953, arch. šk. č. 837; 8. 8. 1953, arch. šk. č. 843; 21. 9. 1953, arch. šk. č. 847; 9. 1. 1954, arch. šk. č. 854; 23. 1. 1954, arch. šk. č. 855; 3. 7. 1954, arch. šk. č. 867; 17. 9. 1954, arch. šk. č. 873; 18. 10. 1956, arch. šk. č. 931; 28. 12. 1956, arch. šk. č. 936; 11. 1. 1957, arch. šk. č. 938; 13. 2. 1957, arch. šk. č. 941; 3. 5. 1959, arch. šk. č. 1007; 31. 7. 1959, arch. šk. č. 1013; 20. 11. 1959, arch. šk. č. 1019; 3. 1. 1960, arch. šk. č. 1024; 31. 12. 1960, arch. šk. č. 1046; 3. 6. 1961, arch. šk. č. 1059; 20. 12. 1963, arch. šk. č. 1115; 3. 1. 1964, arch. šk. č. 1117; 15. 6. 1964, arch. šk. č. 1131; 17. 6. 1964, arch. šk. č. 1131
- MV SR – Slovenský národný archív Bratislava, Fond ÚV KSS – A. Zjazdy, konferencie, A. III. X. zjazd KSS, 13. – 15. 6. 1953, arch. šk. č. 35
- MV SR – Slovenský národný archív Bratislava, Fond ÚV KSS – osobné spisy pracovníkov ÚV KSS – Jozef Kríž, arch. šk. č. 35
- Encyklopédia Slovenska. Zv. III. Bratislava 1979.
- Slovenský biografický slovník. Zv. III. Martin 1989.
- PEŠEK, J.: Centrum moci Aparát Ústredného výboru Komunistickej strany Slovenska 1948 – 1989. Bratislava 2006.
- RÁKOŠ, E., RUDOHRADESKÝ, Š.: Slovenské národné orgány 1943 – 1968. Bratislava 1973.

B. IV. V. 1. Komunistická strana Slovenska

1

1. 21. apríl 1953 – 1959
Prehľad pracovníkov a štruktúra oddelení ÚV KSS patriacich do kompetencie tajomníka Jozefa Kríža; prehľad plánov práce, úloh a kontrol uznesení straníckych orgánov; pracovné programy a osobné poznámky tajomníka Jozefa Kríža
2. S. d.
Brožúra „Z histórie zjazdov a konferencií Komunistickej strany Československa a Komunistickej strany Slovenska“ vydaná Ústavom dejín KSS so zamietavým postojom Karola Bacílka k jej vydaniu

B. IV. V. 2. Školstvo

3. 1957
Memorandum Vedeckej rady fakulty inžinierskeho staviteľstva Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave prijaté dňa 26. apríla 1957 ohľadom premiestnenia stavebných fakúlt z Bratislavy do Žiliny

B. IV. V. 3. Národné hospodárstvo**Automatizácia**

4. 24. september 1954
Rezolúcia I. celoštátnej konferencie o automatizácii v Libliciach v dňoch 22. – 25. septembra 1953

Miestne hospodárstvo

5. 25. november 1952, 4. október 1953, 1955
Správa o výkone vládneho uznesenia zo dňa 4. a 8. júla 1952 o reorganizácii miestneho hospodárstva; zápisnica zo zakladajúceho zjazdu Slovenského zväzu výrobných družstiev; „Správa o študijnej ceste v ZSSR“ – výsledky exkurzie Povereníctva miestneho hospodárstva

Strojárske priemysel

6. 14. január 1953, 24. november 1953
Charakteristika pracovnej činnosti v Komárňanských lodeniach; správa povereníka – predsedu Slovenského plánovacieho úradu Júliusa Bránika o problémoch rozvoja strojárstva na Slovensku

Ťažobný priemysel

7. 27. august 1953
Záznam z besedy so sovietskym odbornikom na rudné bane Ijonom

Vodné hospodárstvo**1**

8. 3. december 1955, 3. marec 1961, august 1962
 Expertízy – posudky sovietskych odborníkov Ing. Gomozova a Ing. Tejchmana o projekte hydrocentrály Nosice nad Váhom, o úvodnom projekte úseku vážskych kaskád – Hričov – Mikšová – Považská Bystrica, o projektovom materiáli Krpelany – Sučany – Lipovec, o dokumentácii vodohospodárskej štúdie hydroenergetického využitia stredného toku rieky Hornád, o investičnej úlohe vodného diela Ružín na tej istej rieke zaslané predsedom Správy vodného hospodárstva na Slovensku Ing. Antonom Žiakom; správy riaditeľa Organizácie Dunaj – Váh Bratislava Ing. Róberta Lacku o návšteve zástupcov rakúskych vodohospodárskych orgánov v Bratislave a z rokovania s rakúskym Riečnym úradom

Rôzne

9. 16. december 1955, 30. jún 1956
 Návrh referátu na aktív vedúcich hospodárskych pracovníkov dňa 17. decembra 1955, ktorý prednesie povereník – predseda Slovenského plánovacieho úradu Pavel Majling; perspektívna územno – technická štúdia jadra ukrajinskej oblasti (okresy Medzilaborce, Stropkov, Svidník) vypracovaná Štátnym ústavom pre rajónové plánovanie v Prahe

10. 24. marec 1953 – 24. november 1959 **2**
 Záznamy z porad vedúcich oddelení ÚV KSS u tajomníka Jozefa Kríža

11. 11. marec 1953, 31. august 1953
Záznamy z porad vedúcich odborov oddelenia priemyslu a stavebníctva ÚV KSS

12. 11. marec 1957 – 22. január 1959
Záznamy a materiály z porad tajomníkov a vedúcich oddelení pre priemysel KV KSS na sekretariáte ÚV KSS.

13. 6. apríl 1954, 26. apríl 1954
Záznamy a materiály zo zasadnutí Komisie pre hospodársky rozvoj Slovenska:

6. apríl 1954

Záznam zo 7. zasadnutia

26. apríl 1954

Záznam z 8. zasadnutia; návrh rozvoja hospodárstva Prešovského kraja na rok 1955 a na obdobie 1956 – 1960

14. 30. január – 5. apríl 1957
Záznamy a materiály z porad Komisie Zboru povereníkov pre vypracovanie dlhodobej koncepcie rozvoja hospodárstva na Slovensku:

30. január 1957

Pozvánka; návrh téz dlhodobej koncepcie rozvoja hospodárstva na Slovensku; zoznam členov pracovných skupín pre vypracovanie dlhodobej koncepcie rozvoja hospodárstva na Slovensku

14.

2

1. február 1957

Záznam z porady

12. február 1957

Záznam z porady; návrh osnovy pre rozpracovanie dlhodobej koncepcie rozvoja vo vodnom hospodárstve, energetickom hospodárstve, výstavbe a výrobe stavebných hmôt, strojárstve a doprave.

9. marec 1957

Záznam z porady

20. marec 1957

Záznam z porady

5. apríl 1957

Návrh dlhodobej koncepcie rozvoja hospodárstva na Slovensku

15.

(6. apríl) – 23. november 1957

3

Záznamy a materiály zo zasadnutí Komisie byra ÚV KSS pre preskúmanie činnosti Komisie Zboru povereníkov pre novú organizáciu riadenia priemyslu na Slovensku:

(6. apríl 1957)

Pokyny pre tajomníka Jozefa Kríža

22. október 1957

Záznam zo zasadnutia

15.

3

23. október 1957

Záznam zo zasadnutia; rukopisné poznámky

24. október 1957

Návrh otázok pre pohovor s predsedom Komisie Zboru povereníkov pre novú organizáciu riadenia priemyslu na Slovensku Štefanom Šebestom; rukopisné poznámky.

25. október 1957

Záznam zo zasadnutia

26. október 1957

Záznam zo zasadnutia

28. október 1957

Záznam zo zasadnutia

30. október 1957

Záznam zo zasadnutia

12. november 1957

Záznam zo zasadnutia

13. november 1957

Záznam zo zasadnutia

23. november 1957

Záznam zo zasadnutia – torzo v rukopise

15. 1957 3
Tézy správy Komisie byra ÚV KSS pre preskúmanie činnosti Komisie Zboru povereníkov pre novú organizáciu riadenia priemyslu na Slovensku; predbežná správa Komisie byra ÚV KSS pre preskúmanie činnosti Komisie Zboru povereníkov pre novú organizáciu riadenia priemyslu na Slovensku; závery byra ÚV KSS ohľadom preskúmania činnosti Komisie Zboru povereníkov pre novú organizáciu riadenia priemyslu na Slovensku; výpovede členov Komisie Zboru povereníkov pre novú organizáciu riadenia priemyslu na Slovensku

B. IV. V. 4. Odborové hnutie

Stavebný priemysel

16. 7. – 9. december 1956
Delegačný list tajomníka Jozefa Kríža na III. slovenskú konferenciu odborového zväzu stavba; správa o činnosti Slovenského výboru odborového zväzu stavba

Zoznam použitých skratiek a značiek

BEZ	Bratislavské elektrotechnické závody
Ing.	inžinier
KSČ	Komunistická strana Československa
KSS	Komunistická strana Slovenska
KV KSS	krajský výbor Komunistickej strany Slovenska
MV SR	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
napr.	napríklad
ods.	odstavec
SNA	Slovenský národný archív
S ÚV ZČSSP	Slovenský Ústredný výbor Zväzu česko- slovensko-sovietskeho priateľstva
ÚV KSČ	Ústredný výbor Komunistickej strany Československa
ÚV KSS	Ústredný výbor Komunistickej strany Slovenska
Zb.	zbierka
ZSSR	Zväz sovietskych socialistických republík

Register zemepisný**B**

Bratislava 3, 8

D

Dunaj, rieka 8

H

Hornád, rieka 8

Hričov, vodné dielo 8

K

Krpelany, vodné dielo 8

L

Liblice, Česká republika 4

Lipovec, vodné dielo 8

M

Medzilaborce 9

Mikšová, vodné dielo 8

N

Nosice nad Váhom, vodné dielo 8

P

Považská Bystrica 8

Praha, Česká republika 9

Prešovský kraj 13

R

Ružín, vodné dielo 8

S

Slovensko 6, 8, 13, 14,
15

Stropkov 9

Sučany, vodné dielo 8

Svidník 9

V

Váh, rieka 8

Z

ZSSR, Zväz sovietskych socialistických republík 5

Ž

Žilina 3

Register osobný**B**

Bacílek, Karol, funkcionár ÚV KSS	2
Bránik, Július, povereník – predseda Slovenského plánovacieho úradu	6

G

Gomozov, Ing., sovietsky vodohospodár	8
---------------------------------------	---

I

Iľjin, sovietsky špecialista na rudné bane	7
--	---

K

Križ, Jozef, tajomník ÚV KSS	1, 10, 15, 16
------------------------------	---------------

L

Lacko, Róbert, Ing., riaditeľ Organizácie Dunaj – Váh Bratislava	8
--	---

M

Majling, Pavol, povereník – predseda Slovenského plánovacieho úradu	9
---	---

Š

Šebesta, Štefan, predseda Komisie Zboru povereníkov pre novú organizáciu riadenia priemyslu na Slovensku 15

T

Tejchman, Ing., sovietsky vodohospodár 8

Ž

Žiak, Anton, Ing., predseda Správy vodného hospodárstva na Slovensku 8

SLOVENSKÝ NÁRODNÝ ARCHÍV

Register vecný

A

aktív

– vedúcich hospodárskych pracovníkov

9

B

bane

– rudné

7

brožúra

– Z histórie zjazdov a konferencií Komunistickej strany Československa
a Komunistickej strany Slovenska

2

pozri aj Komunistická strana Slovenska

byro ÚV KSS

15

pozri aj Komunistická strana Slovenska

D

delegačný list

– tajomníka ÚV KSS Jozefa Kríža

16

doprava, pozri hospodárstvo

Dunaj – Váh Bratislava, Organizácia

8

E

energetické hospodárstvo, pozri hospodárstvo

exkurzia

– Povereníctva miestneho hospodárstva v ZSSR

5

expertízy – posudky

– sovietskych odborníkov Ing. Gomozova a Ing. Tejchmana 8

F

fakulty

– stavebné

pozri aj Memorandum Vedeckej rady fakulty inžinierskeho stavebníctva

Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave 3

H

hospodárski pracovníci

– aktív 9

hospodársky rozvoj, pozri rozvoj hospodársky

hospodárstvo 4, 6, 7, 9,
10, 11, 12,
13, 14, 15

– doprava 14

– energetické 14

– miestne 5

– vodné 8, 14

– výstavba a výroba stavebných hmôt 14

hydrocentrála

– Nosice nad Váhom 8

hydroenergetické využitie stredného toku rieky Hornád,

vodohospodárska štúdia 8

I

inštitúcie a organizácie

– Organizácie Dunaj – Váh Bratislava	8
– Povereníctvo miestneho hospodárstva	5
– Rakúsky riečny úrad	8
– Slovenský odborový zväz stavba	16
– Slovenský plánovací úrad	6, 9
– Slovenský výbor odborového zväzu stavba	16
– Slovenský zväz výrobných družstiev	5
– Správa vodného hospodárstva na Slovensku	8
– Štátny ústav pre rajónové plánovanie v Prahe	9
– Ústav dejín KSS	2
– Ústredný výbor KSS	1, 10, 11, 12,15
– Vedecká rada fakulty inžinierskeho staviteľstva Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave	3
– Zbor povereníkov	14, 15

investičné úlohy, pozri úlohy

K

Komárňanské lodenice

– pracovná činnosť	6
--------------------	---

Komisia byra ÚV KSS pre preskúmanie činnosti Komisie Zboru povereníkov pre novú organizáciu riadenia priemyslu na Slovensku	15
--	----

Komisia pre hospodársky rozvoj Slovenska	13
--	----

Komisia Zboru povereníkov pre novú organizáciu riadenia priemyslu na Slovensku	15
---	----

Komisia Zboru povereníkov pre vypracovanie dlhodobej koncepcie rozvoja hospodárstva na Slovensku	14
---	----

komisie

- Komisia byra ÚV KSS pre preskúmanie činnosti Komisie Zboru povereníkov pre novú organizáciu riadenia priemyslu na Slovensku 15
- Komisia pre hospodársky rozvoj Slovenska 13
- Komisia Zboru povereníkov pre novú organizáciu riadenia priemyslu na Slovensku 15
- Komisia Zboru povereníkov pre vypracovanie dlhodobej koncepcie rozvoja hospodárstva na Slovensku 14

kompetencie

- tajomníka ÚV KSS Jozefa Kríža 1

Komunistická strana Slovenska

- Z histórie zjazdov a konferencií Komunistickej strany Československa a Komunistickej strany Slovenska, brožúra 2
- byro ÚV KSS 15
- krajské výbory KSS 12
- odbory ÚV KSS 11
- oddelenia KV KSS 12
- oddelenia ÚV KSS 1, 10, 11
- sekretariát ÚV KSS 12
- tajomníci KV KSS 12
- tajomník ÚV KSS 1, 10, 15, 16
- Ústav dejín KSS 2
- Ústredný výbor KSS 1, 10, 11, 12, 15

konferencia o automatizácii, pozri konferencie

konferencia odborového zväzu stavba, pozri konferencie

konferencie

- I. celoštátna konferencia o automatizácii 4
- III. slovenská konferencia odborového zväzu stavba 16

kontrola	
– stranických orgánov	1
kraj Prešovský	
– návrh rozvoja hospodárstva	13
krajské výbory KSS	12
pozri aj Komunistická strana Slovenska	
L	
list	
– delegačný list tajomníka ÚV KSS Jozefa Kríža	16
lodenice, pozri Komárňanské lodenice	
M	
materiály	8, 13, 14
– stranických orgánov	1, 2, 10, 11, 12, 15
Memorandum Vedeckej rady fakulty inžinierskeho staviteľstva Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave	3
miestne hospodárstvo	
– reorganizácia	5
pozri aj hospodárstvo	
N	
návrhy	
– rozvoja hospodárstva	9, 13, 14
pozri aj hospodárstvo	

návšteva	
– zástupcov rakúskych vodohospodárskych orgánov	8
O	
odbory ÚV KSS	11
pozri aj Komunistická strana Slovenska	
odborníci, pozri sovietski odborníci	
Odborový zväz stavba	
– správa o činnosti Slovenského výboru odborového zväzu stavba	16
oddelenia KV KSS	12
pozri aj Komunistická strana Slovenska	
oddelenia ÚV KSS	1, 10, 11
pozri aj Komunistická strana Slovenska	
Organizácia Dunaj – Váh Bratislava	8
pozri aj inštitúcie a organizácie	
orgány	
– rakúske vodohospodárske	8
– stranické	1, 10, 11, 12, 15
osobné poznámky	
– tajomníka ÚV KSS Jozefa Kríža	1
P	
perspektívna územno – technická štúdia jadra ukrajinskej oblasti	9
plány	
– práce stranických orgánov	1
pohovory	
– s predsedom Komisie Zboru poverenikov pre novú organizáciu riadenia priemyslu na Slovensku Štefanom Šebestom	15

pokyny	
– pre tajomníka ÚV KSS Jozefa Kríža	15
porady	13, 14,
– stranických orgánov	10, 11, 12, 15
posudky – expertízy	
– sovietskych odborníkov Ing. Gomozova a Ing. Tejchmana	8
povereníci – predsedovia Slovenského plánovacieho úradu	
– Július Bránik	6
– Pavel Majling	9
Povereníctvo miestneho hospodárstva	5
poznámky	
– osobné tajomníka ÚV KSS Jozefa Kríža	1
– rukopisné	15
pracovná činnosť	
– Komárňanských lodeníc	6
– tajomníka ÚV KSS	1, 10, 11, 1, 12, 15
pracovníci	
– odborov KV KSS	12
– oddelení ÚV KSS	1, 10, 11
predsedovia	
– Komisie Zboru povereníkov pre novú organizáciu riadenia priemyslu na Slovensku Štefan Šebesta	15
– Správy vodného hospodárstva na Slovensku Ing. Anton Žiak	8
preskúmanie	
– činnosti Komisie Zboru povereníkov pre novú organizáciu riadenia priemyslu na Slovensku	15
Prešovský kraj	
– návrh rozvoja hospodárstva	13

priemysel	
– stavebný	16
– strojárenský	6
– ťažobný	7
pozri aj hospodárstvo	
programy	
– tajomníka ÚV KSS Jozefa Kríža	1
projekty	
– vodných diel	8
I. celoštátna konferencia o automatizácii	4
publikácia	
– Správa o študijnej ceste v ZSSR – výsledky exkurzie Povereníctva miestneho hospodárstva	5
R	
rakúske vodohospodárske orgány	
– návšteva v Bratislave	8
Rakúsky riečny úrad	8
reorganizácia	
– miestneho hospodárstva	5
rezolúcia	
– I. celoštátnej konferencie o automatizácii	4
riaditeľ	
– Organizácie Dunaj – Váh Bratislava Ing. Róbert Lacko	8
rieky, pozri register zemepisný	
rokovania	13, 14,
– rakúskych vodohospodárskych orgánov	8
– stranických orgánov	10, 11, 12, 15
rozvoj hospodársky	13, 14

rukopisné poznámky, pozri poznámky

S

sekretariát ÚV KSS	12
pozri aj Komunistická strana Slovenska	
skupiny	
– pracovné	14
Slovenská vysoká škola technická v Bratislave	3
Slovenský plánovací úrad	6, 9
Slovenský výbor odborového zväzu stavba	
– III. slovenská konferencia	16
Slovenský zväz výrobných družstiev	
– zakladajúci zjazd	5
sovietski odborníci	
– Iljin	7
– Ing. Gomošov	8
– Ing. Tejchman	8
Správa o študijnej ceste v ZSSR – výsledky exkurzie Povereníctva miestneho hospodárstva, publikácia	5
stavebné fakulty	
– premiestnenie	3
stavebné hmoty	
– výstavba a výroba	14
stranícke orgány	
– materiály	1, 2, 10, 11, 12, 15
– plány práce	1
– porady	10, 11, 12, 15

– rokovania	10, 11, 12 15
– uznesenia	1
– úlohy	1
Správa vodného hospodárstva na Slovensku	8

Š

škola

– Slovenská vysoká škola technická v Bratislave	3
Štátny ústav pre rajónové plánovanie v Prahe	9

T

tajomníci KV KSS

– porady	12
pozri aj Komunistická strana Slovenska	
tajomník ÚV KSS	
– osobné poznámky	1

– podriadení pracovníci	1, 10, 11, 12
– porady	10, 11, 12, 15
– pracovná činnosť	1, 10, 11, 12, 15
– pracovné programy	1
pozri aj Komunistická strana Slovenska	
tézy	
– rozvoja hospodárstva	14
pozri aj rozvoj hospodársky	

U

ukrajinská oblasť

- územno – technická štúdia 9

uznesenia

- stranických orgánov 1
- vládne 5

Ú

úlohy

- investičné 8
- stranických orgánov 1

ústavy

- Štátny ústav pre rajónové plánovanie v Prahe 9
- Ústav dejín KSS 2

Ústav dejín KSS 2

Ústredný výbor KSS

- odbory 11
- oddelenia – štruktúra 1, 10
- sekretariát 12
- tajomník 1, 10, 15,
16

pozri aj Komunistická strana Slovenska

úvodný projekt

- vážskych kaskád 8

územno – technická štúdia

- ukrajinskej oblasti 9

V

vážske kaskády	
– úvodný projekt	8
Vedecká rada fakulty inžinierskeho staviteľstva Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave	3
vedúci	
– odborov ÚV KSS	11
– oddelení KV KSS	12
– oddelení ÚV KSS	10
vládne uznesenie	
– o reorganizácii miestneho hospodárstva	5
vodné hospodárstvo, pozri hospodárstvo	
vodohospodárska štúdia	
– hydroenergetického využitia stredného toku rieky Hornád	8
vodohospodárske orgány, pozri orgány	
vysoká škola	
– Slovenská vysoká škola technická v Bratislave	3
výbory	
– KV KSS	12
– Slovenský výbor odborového zväzu stavba	16
– Ústredný výbor KSS	1, 10, 11, 12, 15
výstavba a výroba	
– stavebných hmôt	14
Z	
zakladajúci zjazd Slovenského zväzu výrobných družstiev	5
zápisnica	
– zakladajúceho zjazdu Slovenského zväzu výrobných družstiev	5
zasadnutia	13, 14,
– straníckych orgánov	10, 11, 12,

	15
zástupcovia rakúskych vodohospodárskych orgánov	
– návšteva v Bratislave	8
závery	
– byra ÚV KSS ohľadom preskúmania činnosti Komisie Zboru povereníkov pre novú organizáciu riadenia priemyslu na Slovensku	15
záznamy	13, 14,
– zo zasadnutí stranických orgánov	10, 11, 12, 15
Zbor povereníkov	14, 15
Z histórie zjazdov a konferencií Komunistickej strany Československa a Komunistickej strany Slovenska, brožúra	2
pozri aj Komunistická strana Slovenska	
zjazd	
– zakladajúci zjazd Slovenského zväzu výrobných družstiev	5
zoznam	
– členov pracovných skupín pre vypracovanie dlhodobej koncepcie hospodárstva na Slovensku	14
zväzy	
– Slovenský výbor odborového zväzu stavba	16
– Slovenský zväz výrobných družstiev	5

Obsah

	Strana
Úvod	2
Inventárny súpis	17
Zoznam použitých skratiek a značiek	24
Register zemepisný	25
Register osobný	27
Register vecný	29
Obsah	42

Názov archívu: Slovenský národný archív Bratislava

Názov fondového pododdelenia: Tajomník Ústredného výboru KSS Jozef Kríž

Značka fondu: 101 – 36 – 017

Typ pomôcky: čiastkový inventár

Časový rozsah fondového pododdelenia: 1952 – 1959, 1961, 1962

Miesto uloženia fondového pododdelenia: Slovenský národný archív Bratislava

Počet inventárnych jednotiek: 16

Počet ukladačích jednotiek: 3

Stav ku dňu: 31.12.2006

Fondové pododdelenie usporiadal: Mgr. Ján Hučko

Čiastkový inventár zostavil: Mgr. Ján Hučko

Počet strán: 42

Počet exemplárov: 5

Prepísala: Ivana Iváková

Zviazal: Pavol Klas

Čiastkový inventár posúdila: Mgr. Katarína Magurová

Čiastkový inventár schválila: Vedecká rada Slovenského národného archívu